

SAMANŲ SODAI

Japonai visame pasaulyje gersėja savo unikaliu požiūriu į gamtą, gyvenimu susiliejanč su gamta ir skrupulingu jos saugojimu. Savo nedidelėje kalnuotoje teritorijoje, apribotoje salų plotu, apgyvendintoje bene tirščiausiai pasaulyje, japonai su meile veisia ir prižiūri daugybę parkų ir sodų. Meninis aplinkos suvokimas ir savęs sutapatinimas su gamta suformavo tokius unikalius dalykus, kaip akmenų sodai, sakurų sodai, o taip pat ir samanų sodai. Daugiausiai samanų sodų yra aplinkui Kioto miestą – senąją Japonijos sostinę.

Čia aplinkui supantys kalnai pristabdo vėjus ir užtikrina pastovią drėgmę, o ilgalaikiai vasaros sezoniniai lietūs palankias sąlygas samanoms vešėti.

Pats įžymiausias samanų sodas (japonai juos vadina samanų šventyklomis - kokederais) yra Koinzan Saihoji (arba Saicho Dzi), įsikūręs Koinzano kalno papėdėje, į vakarus nuo Kioto.

Samanos visada buvo labai vertinamos, kaip sodų ir parkų atributas. O patys samanų sodai Japonijoje yra žinomi nuo VII mūsų eros amžiaus. Pirmieji iš jų buvo kuriami laikantis kinietiško tradicijų, tačiau gana greitai įgavo savitą japonišką stilių, kadangi, nori nenori, reikėjo prisitaikyti prie vietinio landšafto ir klimatinių sąlygų.

Daugumos tradicinių japoniškų sodų ir parkų koncepcija atspindi sintoizmo filosofiją, kuri supantį mus pasaulį supranta, kaip „tobulą ir užpildytą pirmaprادیų gamtos jėgų“.

Samanų sodai nuo ankstyvojo feodalizmo epochos Japonijoje tapo neatskiriama kultūros ir tradicijų dalimi. Jų pavadinimas - „kokedera“, verčiant iš japonų kalbos, susideda iš dviejų žodžių: „koke“, kas reiškia samanas, ir „dera“ - šventykla.

Jau prieš tūkstantį metų dzen-budistai vienuoliai rašė apie samanas soduose prie šventyklų, kaip apie dieviškos palaimos šaltinį. Visas kitas pasaulis tikrai po kelių šimtų metų pradėjo suprasti ir stengtis kopijuoti tą visuotinės ramybės, harmonijos ir pusiausvyros atmosferą, kuri tvyro budistų šventyklose ir jų soduose, o taip pat ir kokederuose.

Koinzan Saihoji (arba Saicho Dzi) kokederas buvo įkurtas Naros epochoje (710-784 m.). Jo kūrėju laikomas vienuolis Gioki. Metraščiuose aprašomas šio sodo nuostabus ir nepralenkiamas grožis. Deja, vidaus karų pasekoje jis buvo visiškai sunaikintas. Tiktai 1339 metais įžymusis Mokytojas Muso Kokusi pradėjo atkūrinėti šį samanų sodą. Po Muso Kokusi mirties jo mokiniai dar visą 100 metų dirbo, kol sodas buvo atkurtas toks, kokį jį aprašė senieji vienuoliai.

Atkūrus sodą, jame jau natūraliai auga samanos, kurios sudaro sodo pagrindą.

Šiandien Koinzan Saihoji kokedere priskaičiuojama 130 samanų rūšių. Jos storu kilimu dengia visą dirvą, akmenis, tiltelius, medžių kamienus.

Sodas priklauso budistų šventyklai, kuri yra vakarinėje sodo pusėje. Sodo centre suformuotas tvenkinys, kuris yra kiniečių hieroglifo „širdis“ (arba „protas“) formos. Hieroglifą sudaro tvenkinio krantai ir jame esančios trys nedidelės salos.

Koinzan Saihoji (arba Saicho Dzi) kokederas yra uždaras – jame draudžiama lankytis turistams ar šiaip pašaliniam dykinėtojams. Sode gali medituoti tik vienuoliai, o taip pat šventyklos lankytojai.

